

EUROPSKI SOCIJALNI FOND &

INICIJATIVA ZA ZAPOŠLJAVANJE MLADIH

Podrška zapošljavanju mladih 2014.-2018.

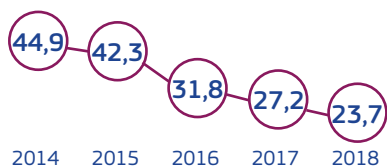
HRVATSKA

SAŽETAK

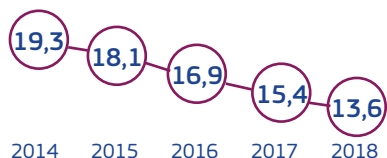
Mjere zapošljavanja mladih financirane iz sredstava IZM-a i ESF-a imaju za cilj poboljšanje pristupa mladih tržištu rada. Tijekom razdoblja 2014.-2018., EU i Hrvatska zajedno su izdvojile 162,7 milijuna eura za ulaganja iz ESF/IZM-a, kako bi ostvarile taj cilj. Kao rezultat toga, Hrvatska bilježi 33 866 sudjelovanja u aktivnostima zapošljavanja mladih. Ova brošura daje pregled glavnih akcija, ishoda, rezultata te rezultata naučenih lekcija dobivenih temeljem implementacije mjera za zapošljavanje mladih, financiranih iz sredstava EU-a.

SOCIOEKONOMSKI KONTEKST I IZAZOVI

STOPA NEZAPOSLENOSTI MLADIH

STOPA MLADIH U NEET STATUSU (15-24)

► U 2014. stope **mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se, niti osposobljavaju (NEET)** i stope nezaposlenih, bile su **znatno više te daleko iznad prosjeka EU-a**. Hrvatska je zemlja s trećom najvišom stopom mladih u NEET statusu i četvrtom najvišom stopom nezaposlenosti mladih u EU. **Pristup tržištu rada je dodatno otežan za mlade osobe.**

► Stopa mladih u **NEET statusu** u 2018. **još uvijek je visoka te ostaje iznad prosjeka EU** (10,5%), iako je od početka programskog razdoblja uspješno smanjena za šest postotnih bodova.

► **Stopa nezaposlenosti mladih** također ostaje vrlo visoka te prelazi prosječnu stopu ostalih zemalja članica od 15,2%, unatoč duplom smanjenju od početka programiranja. S 12,9%, stopa nezaposlenosti mladih za osobe u dobi od 25 do 29 godina, također je iznad razine EU (9,2%).

► Statistički podaci ukazuju na nepovoljniji položaj **mladih žena na tržištu rada**, u odnosu na muškarce u istoj dobi (viši stupanj NEET-a i nezaposlenosti). Isto je osobito slučaj za mlade žene u dobi od 25 do 29 godina za koje su stope NEET-a znatno više od stope NEET-a muškaraca (24,6% u odnosu na 14,3%).

OBJAŠNENJA

ESF Europski socijalni fond

OP Operativni program

IZM Inicijativa za zapošljavanje mladih **NEET** Mladi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se, niti osposobljavaju

- Ovaj letak s činjenicama pripremljen je prije izbijanja pandemije COVID-19.
- Brojke prikazuju stanje u području zapošljavanja mladih u okviru Investicijskog prioriteta 8.ii za programsko razdoblje 2014. - 2020. provedeno do 2018. prema izvještaju od 6. rujna 2019. U mnogim slučajevima operacije u ovoj fazi još uvijek nisu završene, te su ovdje samo kao pokazatelj napretka.
- Ostvarenje ciljeva izračunava se dijeljenjem ishoda i rezultata s ciljevima postavljenima u Operativnim programima. Predviđa se da bi postavljeni ciljevi trebali biti ostvareni do 2023. godine.
- Podaci sudionika prikupljaju se od početka operacije. Podaci o rezultatima prikupljaju se na kraju operacije ili po njenom završetku. Zbog vremenskog odnaka dva seta podataka (sudjelovanje i rezultati) ne bi trebali biti izravno usporedivi.

ESF PRIORITETI I AKTIVNOSTI

ESF 42 milijuna eura proračunom je predviđeno za potporu mladim ljudima, uključujući i financiranje iz nacionalnih sredstava

ESF 36 milijuna eura
Značajan doprinos tom financiranju dolazi iz sredstava EU-a

IZM 220 milijuna eura

IZM 203 milijuna eura

ESF IZM U Hrvatskoj postoji jedan Operativni program (OP) usmjeren provedbi specifičnih mjera u svrhu podrške integraciji mladih na tržište rada. Spomenuti nacionalni operativni program ESF-a nosi naziv „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.” te obuhvaća specifične aktivnosti, financirane iz sredstava ESF-a i IZM-a.

- ▶ **Ulaganja za mlade kroz OP usmjerena su na** povećanje zaposlenosti i integraciju nezaposlenih mladih osoba na tržište rada poticanjem daljnjeg obrazovanja i stjecanjem novih kompetencija i vještina, uključivanjem u javne radove i programe stručnog osposobljavanja, potporama za zapošljavanje (uključujući potpore za pripravništvo) te poticanjem samozapošljavanja.

TRENUTAČNO STANJE

- ▶ **Prijavljen broj sudjelovanja mladih** u specifičnim aktivnostima kojima se promiče održiva integracija mladih na tržište rada do kraja 2018.*

ESF 9 646

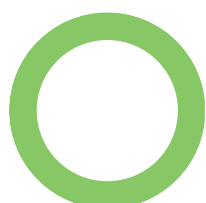
IZM 24 220

- ▶ IZM operacije usmjerene su na mlade nezaposlene osobe u dobi 15-29 godina koji nisu dugotrajno nezaposleni, dok su ESF operacije usmjerene na dugotrajno nezaposlene mlade osobe.
- ▶ Iako su ciljevi za sudjelovanje postavljeni unutar ESF-a već premašeni, do kraja 2018. godine postignuta je samo polovica ciljne vrijednosti sudjelovanja do 2023. godine, postavljene unutar IZM-a.
- ▶ Uz to, znatno je premašen i očekivani broj sudjelovanja unutar ESF-a u programima stručnog osposobljavanja, naukovanja i drugih programa obuke vezane uz integraciju mladih na tržište rada. Na primjer, u tim mjerama je dosad sudjelovalo 9 646 od ciljanih 2 939 mladih.

ESF 130% Ostvarenje ciljnih vrijednosti prema sudjelovanju **31%** **IZM**

* Budući da je jedna osoba mogla više puta sudjelovati u ESF operacijama, prijavljuje se broj sudjelovanja, a ne broj sudionika. Os Tehnička pomoć nije uključena u ove pokazatelje.

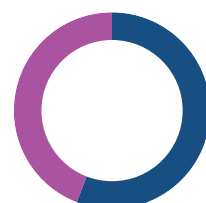
PROFIL SUDIONIKA U TRENUTKU PRIMANJA PODRŠKE

100% nezaposleni

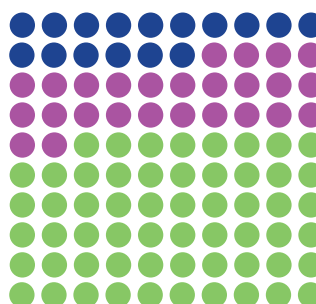
64% žene

56% <25 godina
44% ≥25 godina

Migranti | 290

Druge osobe u nepovoljnom položaju | 214*

Sudionici s invaliditetom | 753

16% primarno (ISCED 1) ili niže sekundarno (ISCED 2) obrazovanje
26% više sekundarno (ISCED 3) ili postsekundarno obrazovanje (ISCED 4)
58% tercijarno obrazovanje (ISCED 5-8)

- ▶ Udio sudjelovanja žena iznosi 60% unutar ESF-a te 66% unutar IZM-a.
- ▶ Proširena dobna skupina do 29 godina unutar ciljane skupine mladih u okviru IZM-a, u OP-u: ⇨ Udio sudionika iznad 25 godina: 50%.
- ▶ Razlike s obzirom na razinu obrazovanja sudionika: Sudionici unutar IZM-a s tercijarnom razinom obrazovanja: 67% ⇨ sudionici unutar ESF-a sa sekundarnim ili postsekundarnim obrazovanjem: 41%.

Sveukupno, **16 429 mladih postiglo je pozitivan rezultat nakon napuštanja mjere**, 3 985 u okviru ESF-a i 12 444 u okviru IZM-a.

ESF 3 023	Zaposleni	11 156	IZM
634	Sudionici uključeni u osposobljavanje	852	
328	Sudionici uključeni u obrazovanje	436	
0	Neaktivni sudionici uključeni u traženje posla	0	

- ▶ Očekivani broj pozitivnih rezultata okvirno iznosi 60%, što pokazuje pozitivan napredak u ostvarenju ciljnih vrijednosti.
- ▶ Ciljani broj sudionika u zaposlenju nakon napuštanja mjere trebao bi biti postignut do 2023. godine (80% do kraja 2018.). Međutim, potrebno je uložiti više napora u postizanju ciljanog broja dugotrajno nezaposlenih sudionika u zaposlenju nakon napuštanja mjere, budući da je stopa zaposlenja po prestanku sudjelovanja bila 31% na kraju 2018. godine.
- ▶ Dugoročni ciljevi rezultata i ESF-a i IZM-a pokazuju pozitivne stope ostvarenih ciljnih vrijednosti, budući da je većina ciljeva već premašena. Međutim, do kraja 2018., samo je 46% samozaposlenih šest mjeseci nakon napuštanja mjere.

ESF 64%

Ostvarenje ciljnih vrijednosti prema rezultatima

62% **IZM**

* Sudionici mogu odbiti dati ove podatke. Posljedično, izgledno je da će se nepovoljne okolnosti prijavljivati u manjem broju.

DOSAD NAUČENE LEKCIJE

ESF

Osviještenost o problematici mladih u NEET statusu

Iako su mjere, financirane iz sredstava ESF-a/IZM-a već prije bile dostupne mladima, ističe se značaj postojanja posebnog fonda koji je učinio pitanje mladih u NEET statusu važnijim i vidljivijim u javnom diskursu, dok je snažna suradnja između različitih dionika pomogla staviti veću pozornost na razumijevanje pitanja zapošljavanja mladih.

Praćenje mladih u NEET statusu

Hrvatska je postigla značajan napredak u provedbi Garancije za mlade. Predstavila je pilot projekt sustava praćenja mladih u NEET statusu s ciljem uspostave baze podataka koja bi povezala postojeće podatke za izradu strukturne analize osoba u NEET statusu. Isto je važno kako bi se osigurali odgovarajući i učinkoviti alati za njihovu integraciju i veću zapošljivost. Širenje projekta može započeti nakon što ključni dionici donesu potrebne odluke za njegovu implementaciju.

IZM

Administrativno opterećenje

Teško administrativno opterećenje i složenost procesa provedbe (naročito u smislu prikupljanja, provjere i arhiviranja podataka o sudionicima) predstavljaju značajne izazove učinkovitosti operacija.

Poticaji za zapošljavanje

Procjenjuje se da su subvencije za zapošljavanje unutar IZM-a imale najveći pozitivan učinak na zaposlenost, povećavši stopu za 27%, u odnosu na osobe koji nisu sudjelovale u mjeri.

Ponuda poslova

Sudionici su umjereno zadovoljni dobivenim ponudama za posao, budući da su mnogima ponuđeni ugovori na određeno. Uz to, ponuđena razina plaće nije ispunila očekivanja mladih, što također predstavlja izazov.

Uspješno sudjelovanje

Mladi ljudi koji su sudjelovali u stjecanju profesionalnog iskustva na radnom mjestu, šest mjeseci nakon napuštanja mjere, bili su zaposleni u većem postotku (66%) od osoba koje nisu sudjelovale (60%).

DODATNE INFORMACIJE

ESF u Hrvatskoj <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=383&langId=hr>

Web stranica ESF-a Hrvatska <http://www.esf.hr/>

- Europska komisija, Study for the Evaluation of ESF support to Youth Employment
- Evaluacija IZM-a 2018.

